

VERGİ SORUMLUSUNUN İDARİ DAVA AÇMA HAKKININ BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN YARARINA BOZULMASINA İLİŞKİN KARAR YAYIMLANDI

ÖZET

Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının 17.10.2011 Tarih, E: 2010/7404, K: 2011/5955 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında, 193 sayılı Kanununun 94'üncü maddesi uyarınca çalışanlarının ücretlerinden yasada öngörülen oranda vergiyi keserek, muhtasar beyanname ile beyan edip ödeme sorumluluğu bulunan vergi sorumlusunun ileride cezaya muhatap olmamak için ihtirazi kayıtla verdiği beyanname üzerine dava açılacağına hükmedilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü kanununun 51'nci maddesinde kanun yararına bozma müessesesi aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

“Madde 51 - 1. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştayca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozular. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan **mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını kaldırır.**

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır.”

Vergi kanunlarında, vergi güvenliğini sağlamak üzere vergi sorumluluğu ihdas edilebilmektedir. Vergi sorumlusu da VUK, m.8'de verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi olarak tanımlanmıştır. Vergi sorumlusu kılınan kişi, asıl mükellefin ödeyeceği vergiyi kesip, vergi dairesine ödemekle yükümlü kılınmıştır. Dolayısıyla asıl mükellef adına kesilen vergilerde, dava açma hakkının vergi sorumlusuna ait olup olmadığı hususu sürekli tartışılmaktadır.

Danıştay Üçüncü Dairesi Başkanlığı'nca 193 sayılı Kanununun 94'üncü maddesi uyarınca çalışanlarının ücretlerinden yasada öngörülen oranda vergiyi keserek, muhtasar beyanname ile beyan edip ödeme sorumluluğu bulunan vergi sorumlusunun ileride cezaya muhatap olmamak için ihtirazi kayıtla verdiği beyanname üzerine dava açılmayacağına ilişkin verilen mahkeme kararı, hukuka uygun bulunmamıştır.

20 Aralık 2011 tarihli ve 28148 sayılı Resmi Gazetede Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının **17.10.2011 Tarih, E: 2010/7404, K: 2011/5955** sayılı Kanun Yararına Bozma kararında aşağıdaki hüküm yer almıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8'inci maddesinde mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu düşen gerçek veya tüzel kişi, vergi sorumlusu da, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi olarak tanımlandıktan sonra son fıkrasında, bu kanunun müteakip maddelerinde geçen "mükellef" tabirinin vergi sorumlularına da şamil olduğu, aynı Kanunun 377'nci maddesinde, mükellefler ve kendisine vergi cezası kesilenlerin, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilecekleri, 378'inci maddesinde ise vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonları kararlarının tebliğ edilmiş olması, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması gerektiği kurala bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinde sayılan kişi ve kuruluşlar, istihkak sahiplerine yapılan ödemelerden yasada öngörülen verginin kesilmesi, muhtasar beyanname ile beyan edilip ödenmesinden sorumlu tutulmuşlardır. Kesilen verginin beyan edilmemesi ya da ödenmemesi vergi sorumlusunun takibini gerektireceğinden, yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, usulüne uygun olarak ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine sorumlu adına tahakkuk eden verginin, vergi sorumlusu tarafından idari davaya konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, 193 sayılı Kanunun 94'üncü maddesi uyarınca çalışanlarının ücretlerinden yasada öngörülen oranda vergiyi keserek,

muhtasar beyanname ile beyan edip ödeme sorumluluğu bulunan davacı şirketin ileride cezaya muhatap olmamak için ihtirazi kayıtla verdiği beyanname üzerine tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisinin 936,53 TL'ye isabet eden kısmının kaldırılması ve fazla ödenen tutarın iadesi istemiyle açtığı davanın esası incelenerek karar verilmesi gerektiğinden temyize konu kararın kanun yararına bozulması gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısının temyiz isteminin kabulü ile Kayseri Bölge İdare Mahkemesinin 3.11.2010 gün ve E:2010/950, K:2010/891 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına, 17.10.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Söz konusu Karar bu Sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...

20 Aralık 2011, Salı

Sayı : 28148

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığından:

Esas No : 2010/7404

Karar No : 2011/5955

Kanun Yararına Temyiz Eden : DANIŞTAY BAŞSAVCISI

Davacı : Yapı ve Kredi Bankası Anonim Şirketi

Vekilleri : Av. Halil TAŞDELEN-Av. Tayfun GÜNER

Büyükdere Caddesi Yapı Kredi Plaza
C Blok Zemin Kat Levent-İSTANBUL

Karşı Taraf : Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığı
(Erciyes Vergi Dairesi Müdürlüğü)

İstemin Özeti : Davacı şirketin, vergi sorumlusu sıfatıyla işçilerine yaptığı ücret ödemelerine ilişkin olarak ihtirazi kayıtla verdiği Mayıs 2010 dönemine ait muhtasar beyanname üzerine tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisinin 936,53 TL'ye isabet eden kısmının kaldırılması ve fazla ödenen tutarın iadesi istemiyle açılan davayı; sadece kestiği vergiyi beyan edip ödemekle sorumlu bulunan davacı şirketin malvarlığında bir azalma olmadığı dikkate alındığında, menfaatinin ihlal edildiğinden bahsedilemeyeceğinden istihkak sahibi adına yapılan tevkifat konusunda vergi sorumlusunun dava açmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ehliyet yönünden reddeden Kayseri Vergi Mahkemesinin 23.7.2010 gün ve E:2010/1280, K:2010/1004 sayılı kararına yöneltilen itirazı reddeden Kayseri Bölge İdare Mahkemesinin 22.9.2010 gün ve E:2010/772, K:2010/665 sayılı kararının düzeltilmesi isteminin reddine ilişkin Kayseri Bölge İdare Mahkemesinin 3.11.2010 gün ve E:2010/950, K:2010/891 sayılı kararının; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8'inci maddesinde, mükellefin, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişi; vergi sorumlusunun da, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi olduğu, kanunun müteakip maddelerinde geçen mükellef tabirinin vergi sorumlularını da kapsadığı; 11'inci maddede ise, yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanların, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve kanunla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumlu oldukları, aynı Kanunun 377'nci maddesinde, mükellefler ve kendisine vergi cezası kesilenlerin, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilecekleri; 378'inci maddesinde de, vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonu kararlarının tebliğ edilmiş olması, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması gerektiğinin kurala bağlandığı, her ne kadar 377'nci maddede, tarh edilen vergilere karşı vergi mahkemesinde dava açma hakkının mükelleflere ait bulunduğu öngörülmüşse de; 8'inci madde gereğince, tarihyata muhatap tutulan vergi sorumlularının da, muhatapı oldukları tarh işleminin iptali

istemiyle yetkili vergi mahkemesinde dava açabileceklerinin kabulünün zorunlu olduğundan davanın esasının incelenerek karar verilmesi gerekirken, ehliyet yönünden reddinde hukuka uygunluk bulunmadığı ileri sürülerek Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına bozulması istenmiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına temyiz edilen Kayseri Bölge İdare Mahkemesinin 3.11.2010 gün ve E:2010/950, K:2010/891 sayılı kararı incelendikten ve Tetkik Hakimi Ümit Kocatepe'nin açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8'inci maddesinde mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu düşen gerçek veya tüzel kişi, vergi sorumlusu da, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi olarak tanımlandıktan sonra son fıkrasında, bu kanunun müteakip maddelerinde geçen "mükellef" tabirinin vergi sorumlularına da şamil olduğu, aynı Kanunun 377'nci maddesinde, mükellefler ve kendisine vergi cezası kesilenlerin, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilecekleri, 378'inci maddesinde ise vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonları kararlarının tebliğ edilmiş olması, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması gerektiği kurala bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinde sayılan kişi ve kuruluşlar, istihkak sahiplerine yapılan ödemelerden yasa dışı öngörülen verginin kesilmesi, muhtasar beyanname ile beyan edilip ödenmesinden sorumlu tutulmuşlardır. Kesilen verginin beyan edilmemesi ya da ödenmemesi vergi sorumlusunun takibini gerektireceğinden, yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, usulüne uygun olarak ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine sorumlu adına tahakkuk eden verginin, vergi sorumlusu tarafından idari davaya konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, 193 sayılı Kanunun 94'üncü maddesi uyarınca çalışanlarının ücretlerinden yasa dışı öngörülen oranda vergiyi keserek, muhtasar beyanname ile beyan edip ödeme sorumluluğu bulunan davacı şirketin ileride cezaya muhatap olmamak için ihtirazi kayıtla verdiği beyanname üzerine tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisinin 936,53 TL'ye isabet eden kısmının kaldırılması ve fazla ödenen tutarın iadesi istemiyle açtığı davanın esasını incelenerek karar verilmesi gerektiğinden temyize konu kararın kanun yararına bozulması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısının temyiz isteminin kabulü ile Kayseri Bölge İdare Mahkemesinin 3.11.2010 gün ve E:2010/950, K:2010/891 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına, 17.10.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

